

Toe Faafou

Mataupu Faavae mo Tausiga

Faasologa o Upu

A

Upu	Uiga
Tuulafoa'i	Tuua poo le tia'i ose tagata e aunoa ma se auala poo le tomai e tausia ai o ia lava
Manava	Ole afa pito i lalo ole vaega pito i luma ole tino
Sauāina	Ose gaoioiga e faia male loto iai e oo ina faamanu'alia ai se tasi
Faalogo male Uigā	Auala e faalogo ai e ala ile taula'i atu i le isi tagata ma faamautinoa ua e malamalama ile tala na fai
Galuega Faisoo ole Olaga (ADLs)	O galuega mole tausiga totino i aso taitasi, e aofia ai le ta'ele, faaogā le faleuila, faia o ofu, teuga, tumamā, fealua'iga ma le taumafa
Faoo atu	Avatu poo le tuuina ose mea ise tasi
Faatonuga Mua'i Saunia	Faatonuga tusia ua faamatala ai moomooga ose tagata e tusa ai tulaga o faaiuga o togafitiga faafoma'i ma e ao ona faia ile taimi a'o le'i oo ina tupu se mea ua lē mafai ai ona faia e ia lana lava faaiuga
Adult Family Home	Apitaga, ose aiga ile vaipanoa ua faia se laisene ina ia tausia ni tagata se to'a 2 – 6 mole 24 itula.
Faalauloia	Ia lagolago pe faia se gaoioiga mo se tasi poo se mea
Faatagata matua	Faasologa ole olaga matua faaletino ma le mafaufau
AIDS (Faama'i ua Faaleaga ai Sela Puipui)	Ole faama'i e osofaia sela lelei mole puipuiga e taofia ai le tino mai le tau faasaga i inifeti
Salalau ile Ea	Maua ise siama e salalalu atu ile ea
'Ilitata	Maualuga le afaina gofie i nisi o mea (faataitaiga isi mea'ai patino, poleni, ū ele pi)
Faama'i Alasaima (Alzheimer)	Faasolo ina faaletonu le mafaufau ua faapea ona aafia ai le manatua o mea, faamasinoga ma uiga tontino
Lē manofa	Ose gaoioiga ole savali pe fealua'i solo
Foa'i Totoga	Ose faatonuga na mua'i faia ua faapea ona faamanino ai vaega ole tino ose tagata e faaogaga pe a uma le ola, mo le faaogaina ese tagata pe mo sailiiliga
Foitino	Fausaga ole tino
Igoa lilo	Leai se igoa pe lē faailoaina le tagata

APS	Tautua Puipuia Tagata Matutua, ose vaega i totonu ole DSHS e taliina valaau ma suesue sauāga ua masalomia ile fale ose tagata poo ni potu o fale mautotogi.
Mānava i Totonu	Manavaina o mea malo pe faasuavaia i totonu
Osofa'i	Ole osofaia ose tagata e lē tusa ai male tulafono
To'a	Faaalia ole uiga mautinoa, e lē fefe e fai atu le mea e mana'o pe talitonu iai lea tagata
Faatulagaga	Aoaoina o faamatalaga e fua ai pe ole ā le fesoasoani e manaomia ele kalaini (tagata/faalapopotoga o tautuaina)
Faamatalaga Auiliili Faatulagaina	Ose vaega ole peleni mole tausiga ale DSHS e faamatala ai le le tele o tausiga e manaomia, tapulaa, ma le ituaiga tausiga e manaomia mole tagata ma'i.
Meafaigaluega Fesoasoani	Ose masini e fesoasoani ile tagata o faia le galuega ma faatumauiina pe toe faafoisia ai le sa'oloto mai le faalagolago i isi
Ma'i Ulu (Autism)	Ose faama'i ole fai'ai e faapea ona matuā aafia ai le tomai ole tautala poo le tomai e talanoa ai i isi tagata

B

Pakteria	Meaola ninii (siana), e mafai ona faapogaia ai faama'i
Baseline	Ole fua "masani" o gaioiga faatino ase tagata (faaletino, faalogona, faalemafaufau ma le lautele)
Faleesea	Faataotolia ile moega ua lē toe fealua'i
Bedpan	Ole po e faaoga e faaalu iai miaga poo fe'au mamao a'o faataotolia ile moega
Talitonuga	Talitonuga ole tagata lava ia, lagona, ma manatu
Taofi	Ose manatu e taaina ai lau faaiuga
Lamatiaga Faa-Paiolo	Ose avanoa e lamatia ai e faapogaia mai ni ituaiga o meaola poo o latou otoata vale
Ma'i le Mafaufau (Bi-polar)	Ua faaigoa foi ole gasegase ua matuā aafia i mafatiaga, faaletonu uiga faaalia e faapogaia ai le matuā oso maualuga ole fiafia pe ua lē pulea uiga faaalia e aafia ai foi ma vai taimi e maualalo ai le faaalia ole fiafia poo le faanoanoa ile aafia i mafatiaga
Tagāmimi	Ole totoga e pei ose tagapepa e taofia ai miaga a'o le'i oo ina sau i fafo
Siana feaveai ile toto (Blood borne pathogens)	O siana e faapogaia ai faama'i e faasalalau atu pe a pisia ile toto
Toto maualuga (BP)	Ole aofaiga ole maualuga ole tafe atu ole toto i puipui o uaua o alatoto ile taimi e pamu ai le fatu
Boarding Home	O fale tetele ua faalaiseneina e tausia ai tagata e to'a 7 poo le sili atu foi

Tausia le tino	Fesoasoani ile tagata o tausia i ana faamalositino, tausia ole pa'u ole tino, e aofia ai le faaaogaina o suauu ma meamanogi, male suia o afei e faamatūtū ai.
Uiga Aliali i Gaoioiga	Fesootaiga ua faailoa mai e ala i taga, tu male savali, foliga vaaia ma le pupula mai
Tulaga ole tino	Ose auala e sii ai mea e puipui ai mai le faamanu'alia
Goioiga ole tino	Auala e galue ai le tino e faatino ai galuega tāua e tatau ona fai. Ose faataitaiga ole faataamilosaga ole toto ile fatu, alatoto ma le toto.
Sooga o ivi	Ole vaega ole tino e latalata ai le pogaivi ile pito i fafo ole pa'u, ma e 'oso'oso mai, e aofia ai le tulilima, tulivae, ma ivi tau'au
Galue alafe'au	Faagasologa ole faateaeseina o fe'au (maliuga) mai le tino
Brainstorming	Faatutuina o iuga e ono mafai ona faaoga e foia ai se faaifitauli
Gapelu	Tulaga ole matuā vaivai faaletino, faalogona, ma le mafaufau

C

CPR (toe faaolaola ile pamupamu ma manava)	Faatulagaga o fesoasoani muamua ole toe faaolaola ole fatu ma le manava
Kelorie (Calorie)	Fua ole aofa'i ole malosi e maua mai mea'ai
Kanesa	O sela ua faama'ia ma ua pulea le faatuputeleina, salalau ma faatamaia ai tisu ma totoga malolosi
Tootoo	Laa e faaoga e faapaleni ai le savali pe taofiofi ai le mamafa
Kaponihaikoleti (Carbohydrates)	O mea e saunia le malosi mole tino
Katiovesikula (Cardiovascular)	E fesoota'i atu ile fatu, toto ma alatoto
Faama'i Katiovesikula	Soo se faama'i e aafia ai le fatu poo alatoto ile tino, e mafai foi ona ta'ua faama'i ole toto
Au Tausima'i	O tagata uma e tuuina atu le tausiga is tagata ma'i e aofia ai i latou e iai le tomai faapitoa, auaiga, male tagata o mauaina le tausiga
Care plan	Ose peleni tusia e faatulaga ai mea uma e ao ona faia ele 'au tausima'i e fesoasoani ai ile tagata ma'i
Nofoaga ole Tausiga	Mea o nofo ai le tagata o tausia (fale o tagata matutua, fale tausima'i poo ile aiga)
'Au tausima'i	Tagata uma o saunia le tausiga mo se tagata ma'i, e aofia ai ē ua iai tomai faapitoa, tauaiga, male tagata o mauaina le tausiga

Pule ile Mataupu	Tagata o loo fesoasoani ile tagata ma'i e faamalamalama tautua e manaomia, tusi faamaumau ise peleni mole tausiga, ma saunia le pulea lelei o mataupu o ma'i loo faaauau pea
Tu	Puaoa o tioata i totonu ole mata
Sela	Fausaga faavae o meaola uma lava
Selepuro (Cerebral)	Fesoota'i atu ile fai'ai
Esikegi ole Gasologa ole Selepuro (Cerebral Vascular Accident) (CVA)	E tupu pe a poloka le gasologa ole toto i alatoto ole fai'ai ona ose to'a, poloka ai se aterio (alatoto ole fatu), poo le sao ole toto ile fai'ai; ua iloa foi ole pe ole itu (stroke) pe ua pe le fai'ai
Kemikolo	Ose mea faasuavaia poo se potoi o ni mea ninii
Lamatiaga mai kemikolo	Mea ua gaosia e iai lamatiaga mai mea o faia ai
Togafitiga kimo	Togafitiga e faaoga ai vailaau; e tele ina faaoga mole kanesa
Choking	Mea'ai, soo se mea ua foloina ma poloka ai ala ea ole māmā
Koluso	O mea ga'oa o loo i tisu ole tino ma le toto
Faama'i Tumau ole Faafaigata ona Manava (Chronic Obstructive Pulmonary Disease) (COPD)	Ose ma'i ole vaega ole manavaga e faigata ai ona manava le tagata ona o se faafitauli ile māmā ma faasolo ina leaga ma tumau
Gasologa ole toto male sua ile tino	Auala e pamu ai ele fatu, alatoto, toto, ma isi totoga uma le toto ma isi sua ile tino atoa
Kalaini (Tagata o tausia)	Lē o taula'i iai le autausima'i, le tagata o loo manaomia le fesoasoani
Tomai	Mafaufau, faaogaina ole mafaufau ia malamalama ai
Faigata ona Malamalama	Tulaga ua faigata ai ese tagata ona faavasega faamatalaga
Soosoo tau'au	O ni tagata se toalua pe sili atu o loo galulue faatasi mo se fuafuaga faapitoa
Kolosotomu (Colostomy)	Ole pu ile pa'u ole manava ua tatala ai le alafe'au ma ua faaosoma mai i fafo ole tino
Matapogia (comatose)	Lē iloa se mea, ua lē malamalama
Commode	Ose nofoa faataavale ua fausia ai le po e faaalu iai miaga poo otaotavale; faaoga nai lo le faaoga ole faleuila
Faama'i Pepesi	Soo se faama'i e feavea'i atu mai le isi tagata i le isi tagata
Fesootaiga	Fetufaaiga o faamatalaga e ala ile talanoa, tusitusi, taga, poo amioga
Faalilolilo	Lē faailoaina atu o soo se faamatalaga totino
Fenuminumia'i	Lē manino le mafaufau pe ua lē mautinoa
Vaivai le tatā ole Fatu (CHF)	Ua lē malosia le fatu mole pamuina ole toto ile tino atoa ma ua vaivai tele le pamuina ua toe foi ai le toto i uaua ma totoga ole tino
Maliega	Faataga

Manava Mamau	Faigata pe tiga pe a fai le fe'au, mamau le alafe'au
Pepesi	Faigofie ona feavea'i atu mai le tasi tagata i le isi tagata
Faatama'ia	Ose vaega poo se mea ua tumu i siama
Mimigi	Pe a puupuu tisu o maso ona ua migi pe ua pe, a lē mo sina taimi puupuu pe tumau
Faaleagaina ona o se isi mea	Pe a oo atu siama mai mea'ai mata poo mea'ai ua faatama'ia i isi mea'ai e le'i faavelaina pe ua toe faamafanafana a'o le'i taumafaina
CRU	Vaega Suesueina Faitioga, ole vaega i le DSHS e talia valaau ma iloilo sauaga ua masalomia ise aiga o tagata matutua, fale o apitaga poo fale tausima'i
Tootoo (Crutch)	O faalaolago ua faaoga e fesoasoani ile savali, e faamau i lalo ole 'ao'ao ma e masani ona faaoga ose pea
Kiu/Faailoilo	Ia faamanatu pe uunaia ai se tasi
Tupuaga faaleaganuu	O uiga ma amioga masani ua iloga ai se vaega o tagata poo se faalapotopotoga, e aofia ai manatu i mea'ai, lavalava, tapuaiga, faiā faaleaiga ma tiutefai
Aganuu	O amioga anamua poo talitonuga ua faamautuina, auala e amioa'i

D

Sone Lamatia	Ose sone o fua ole malulū male vela e vave ai le ola o siama pe a teu ai mea'ai e lamatia i na fua ole malulū male vela
Tatala	Fai le fe'au
Fai ifo	Faaititia poo le faasolo ile leaga le tulaga mai le mea e masani ai
Matutū le tino	Ua lē lava le vai ile tino
Valea	Ua mou atu le poto faapena ma suiga i uiga totino
Faama'i vale	Faama'i e mafua ai le mou atu ole atamai; e aofia ai le: Alasaima, Faama'i Vasikula (Vascular), Faama'i Pakisitone (Parkinson), Manavatata Huntington, Faama'i Puaa, Faama'i AIDS, faama'i Jacob-Cruetzel, ma le faama'i Korsakoff's
Faata'ita'i	Faaali atu
Teena	Musu e talitonu
Nifo Faapipii	Nifo fai pe e lē o ni nifo moni ua sui ai isi nifo poo nifo uma ole tagata; e mafai ona faapea atu na ose vaega pe atoa, luga poo lalo
Matuā faanoanoa	"Vaivai le loto", e faaalila ile leai ose fiafia i gaoioiga masani pe ua suia le naunau e taumafa poo le taimi e moe ai, e ono faaali mai ni lagona ole matuā le mautonu, lē toe aoga pe mafaufau e pule ile ola
Temisi (Dermis)	Afei pito i totonu ole pa'u poo le pa'u pito i totonu

Developmental disabilities	Ole tulaga e amata ona tupu a'o le'i atoa le 18 tausaga ma e faatalitalia e tumau ile olaga atoa ole tagata ma e faatapuraa ai o ia i nisi o nei vala: tausia o ia lava; fesootaiga; a'oa'oina; fealua'i; ma lē iloa le mea e alu iai. O faata'ita'iga e aofia ai le Down Syndrome, selepuro ma le ma'i ulu
Ma'isuka	Ituaiga 1—Ose ma'i tumau o isi vala o totoga ua faapea ona itiiti pe ua leai foi se inisulini ua gaosia ele au'ona Vaega 2—E gaosi ele au'ona le inisulini ae ua lē lelei le auala e faaoga ai ele tino
Āuga ole Ma'i	Igoa ua faamaonia ole gasegase poo le tulaga ile vaaiga faafoma'i
Manavatatā	Ova le suavaia ole fe'au mamao
Foma'i o Taumafa	Foma'i tomai faapitoa ile fuafuaina o taumafa male sauniuniga
Faamalū	Auala e gaosi ai ele tino mea'ai ile faamalū ma suia i kemikolo, ma avea ma ituaiga mea e mafai ona ulu atu i alatoto ma faaoga e sela
Faiga e Faamalū ai	Ose vaega o totoga ole tino e galue e faamalū, e aofia ai le gutu, manava, ma le ga'au
Fesoota'i tuusa'o	Faasalalauina tuusa'o ole inifeti mai le isi tagata i le isi
Lē atoatoa le malosi	E iai se mea poo ni mea ua lē o atoatoa ile tino poo le tomai ole mafaufau e pei ona iai ile toatele o tagata
Faama'i	Ose vaega ole tino ua faaletonu; e lē fesootai atu ile matua o tausaga
Faamamate siama	Faaoga vailaau poo isi mea faamamā e tape ai siama
Lē mautonu	Fenuminumia'i ile taimi, aso, vaitaimi nofoaga poo lona ia lava tagata
Turesi (Diuretics)	Ose mea e faatele ai le gaosia o miaga
Faamaumauga	Faia poo le tausia o faamaumauga tusia
Draw sheet	Ie'afu e tuu i lalo ole tagata ma faaoga e fesoasoani e fesiita'i ai o ia ile moega
Droplet spread	Fesootai atu i siama mai se tagata ua inifeti pe a fetalei pe mafatua
Āuga ole vailaau	Ole gaoioiga ile va ole vailaau ma se isi mea e masani ona i'u i ni āuga lē lelei ma ua taofia ai le vailaau mai le faataunuuina ole mea na faatalitalia
DSHS	Matagaluega ole Saogalemu ma Tautua ole Soifua Maloloina, ole matagaluega ale setete ua saunia mai polokalame ma tautua e fesoasoani ai i fanau, tagata matutua, ma aiga ile Setete o Uosinitone
Peleni ale DSHS mo tausiga	Ose peleni mole tausiga ua tusia ele sui ole DSHS mole tagata ma'i ale DSHS

Folofologata	Ua faigata ona folo mea
--------------	-------------------------

E

E koli	Ole paketeria ua foloia e ala i mea'ai poo vai ua mafua ai ona fula le tama'i ga'au
Etema (Edema)	Fula, tumau suavai i tisu; e masani ona vaaia i tapuvae, vae ma lima
Sauāina ole Tagata Matua	Lē lelei le auala e feagai ai male tagata matua
Elimination	Auala e faate'aese ai otaota mai le tino e auala mai i alafe'au poo le tagamimi
Lagona	Faalogona
Manaoga tau faalogona	Faaulagaga masani mole lotomalie ma faauoga
Enabler	Soo se mea e fesoasoani ai ile tagata o tausia ina ia inumia ana vailaau mai le foma'i (faataitaiga; ipuinu, sipuni)
Enima (Enema)	Tuuina o mea faasuavaia ile alafe'au ina ia famamā pe faagaoioi ai, poo le faaooina atu o vailaau poo isi togafitiga
Siosiomaga	Si'omaga ua faapea ona aafia ai le tagata, e aofia ai le malamalama, leo, fausaga ma foliga, ma gaoioiga
Ma'imaliu	Faama'i ole vaega o neura e faapea ona aofia ai ma ma'ilili
Faatauga Aoga	O malaga pupuu ua faatagaina, o faigamalaga faavaitaimi ile vaipanoa mo faatauga o mea'ai, mea manaomia faafoma'i, mea mole fale ua faapea ona manaomia faapitoa mo le soifua maloloina, mo galuega faalelei, ma le soifua laulelei ole tagata o tausia
Sau i fafo	Faasau i fafo mai tino
Manava i fafo	Manavaina i fafo o ea mai le mamā
Vaega ole Tino	Vaega ole tino e aofia ai lima ma vae
Pupula i mata	O tagata e toalua o loo tilotilo sa'o atu le tasi i le isi

F

Uiga faaalua ile pupula	Ole pupula faaalua mai mata ole tagata
Fea'u malō	Ole fe'au telē ua matūtū, ole fe'auvale malo ua lē mafai ona sau i fafo
Otaotavale	Otaotavale mai le tino ua ui mai le alafe'au
Tali mai	O uiga faaalua poo se tali mai ise mataupu
Faaga'au 'ai	Faaga'au faapitoa ua tui i totonu ole manava e faaoo atu ai le tausiga
Fiva	Fua ole vela ole tino ua sili atu ile fua masani
'Alava	O mea alavalavā moomia mole faasau lelei ai i fafo fe'au

Gaoia o alagā oa	Faaogaina faasolitulafono o mea totino a se tagata matua, tupe, poo isi alamanuia
Fesoasoani muamua	Tausiga mo faalavelave faafuase'i ua faapea ona faia a'o le'i oo atu le fesoasoani faafoma'i
Fetuutuuna'i	Ole tomai e sui atu ai pe tali atu ai i suiga poo le faapi'o ose sooga
Taumafa e faapogaia ai ma'i	Soo se gasegase ua faapogaia ile taumafaina o mea'ai ua faaleagaina
Vaega o mea'ai	Fatulaau, mea gaosi mai le susu, fualaau suamalie ma fualaau faisua, polotini
Gau	Ole motu ile pogaivi atoa; ose pogaivi ua gau
Ologia	Ologia o le isi mea i le isi mea

G

Gait belt	Ole fusipa'u e fai ile puimanava e fesoasoani ile siitia atu i se isi mea ma le savaliga
Faiga GI (Gastrointestinal)	Ose vaega o totoga e faamalūina mea'ai mole faaogaina ele tino e aofia ai le gutu, punimoa, manava, gaau, ate ma le alafe'au
Vailaau Generic	Ose vailaau ua lē o toe pulea pe faatonutonuina ese kamupani faapitoa
Totoga Fanau	O totoga fanau ile pito i fafo, vaega "faasasā" ole tino
Germ	O meaola ninii, maikolosikopi, e pei o paketoria, vairusi, ma lega
Tāga	Gaoioiga e faaoga ai ou ogalima, lima poo le tino
Kalākouma	Omiga faateteleina i totonu ole i'oimata
Koluso	Suka
Ma'ilili ole Grand mal	Ma'ilili e oo atu ai ile lē toe iloa ose mea
Faanoanoa ma faavavau	Uiga faaalua ile maliu ose tasi
Faaseā	Ose faitioga aloaia
Tulafono Faavae	Tulafono masani mo amioga
Lagona nofosala	Ole lagona faapea ole mea lea o lona sese

H

Masaniga	Mea e masani ona fai pe faisoo, o nisi taimi ete lē iloa o lea ete faia
Lamatiaga	Ose mea e ono faapogaia ai tulaga mata'utia, e mafai ona faamanu'alia pe afaina ai

Health care directives	Faatonuga tusia e faamatala ai manaoga ole tagata e tusa ai soo se togafitiga faafoma'i poo faaiuga e faamuta ai le soifua ma e ao ona faia mo taimi ua lē mafai ai e ia ona faia faaiuga mo ia lava; e ta'ua foi o Faatonuga ua Mua'i Saunia
Meafaalogo	Mea e fai ile taliga e faaleleia ai le faalogo
Lē lelei le faalogo	Lē toe lagona se leo, tutuli
Faama'i ole fatu	Lē lelei le tulaga ole fatu poo lona faataamilosaga
Hepetaiti	Ua aafia le ate ise vairusi, e aofia ai ituaiga ole Hepetaiti A, B, C ma isi
HIV (Vairusi ua Tineaia Sela Puipui ole Tagata)	Ole vairusi e faapogaia le AIDS
Talimalo	O se laau, meaola poo le tagata ua faapea ona ola ai parasite
Tumamā	Fausia le mamā ma le lafoaia lelei o otaota
Hyperglycemia	Maua luga le fua ole suka ile toto nai lo le fua masani
Toto Maua luga	Maua luga le fua ole toto nai lo le fua e masani ai
Maualolo le Suka (Hypoglycemia)	Ua maualalo tele le fua ole suka ile toto nai lo le fua e masani ai
Toto Vaivai (Hypotension)	Maualalo tele le fua ole toto nai lo le fua e masani ai

I

Faataotolia	Lē toe mafai ona fealua'i
Lē toe ila	Tetee atu ise faama'i faapitoa talu ai ua iai vailaau e fesoasoani tetee atu ai i ma'i
Faiga tau puipuiga	Ose faaputuga o sela, avefe'au o kemikolo, ma polotini ua faapea ona galulue faatasi e puipui le tino mai soo se siama o faama'i
Tuipuipui	Ose togafitiga faafoma'i e tuuina atu e puipui faasagatau atu ai ise faama'i patino
Mamau	Ua lē mafai ona fai fea'au mamao, ua poloka le ala fea'au ise fe'auvale ua malo tele
Impaired	Ua lē sa'o le auala e galue ai
Lē toe galue	Lē toe goioi, lē galue
Lē mafai se mea	Lē mafai one toe gaoioi, talimai (faata'ita'iga: ua lē toe mafai ele tagata ona faia ni faaiuga e tusa ai ma ana tausiga)
Ripoti ose Mea na Tupu	Ose faamaumauga tusia ose mea na tupu e lē masani ai, e le'i faatalitalia poo se measese
Lē Mafai ona taofia	Ua lē toe mafai ona pulea le tagamimi poo gaoioiga ale alafe'au
Tuto'atasi /Tusa'oloto	Faalagolago ia te ia lava ma mafai ona fai ana ia lava fe'au
Pa'i lē tuusa'o	Pa'i atu ise mea na tago iai le tagata o loo inifeti

Indwelling catheter	Ole faaga'au ua tui atu ile tagamimi e faasau ai i fafo le miaga
Inifeti	Ua ola siama leaga ile tino
Pulea le inifeti	Taofia le sosolo atu o siama ma faapogaia ai le inifeti
Inifeti gofie	Faigofie ona faasosolo atu, mafai ona faapogaia le inifeti
Fulafula	Tali mai ole tino i manu'aga pe ina ua inifetia, o āuga e aofia ai le mumū, tigā, pe fula se vaega
Manava i Totonu	Ia manava i totonu
Lē moe	Ua lē mafai ona moe pe ua ala soo
Galuega Masani ole Soifuga i Aso Taitasi (IADL)	O fe'au masani e faia ile fale pe ile vaipanoa, e aofia ai le saununia o mea'ai, faia o faatauga, ma galuega ile fale
Inusulini	Homone e gaosia e auona e faapea ona faamataa ai le suka ma masoā
Tete (shock)	Tulaga e tupu mai ona ua ova le tele ole inusulini pe ua ova le laititi ua faapogaia ai le maualalo tele ole suka ile toto
A'oa'oina ile faia ose sao	Toleniga ua faapea ona faia moni ai se vaega ale tagata a'oga
Faiā faaletagata	Faiā ile va o tagata
Ga'au	Alafe'au
Lē toe suia	Ose tulaga e lē mafai ona toe suia le tulaga sa iai muamua
Faleesea	Faasea mai isi

J

Sooga	Vaega ole tino e fesootai ai pogaivi, e pei o tulivae, tapulima, ma tulilima
-------	--

K

L

Laupipi	Gauga ole pa'u ile pu ole pipi
Tagamea	Tata lavalava, faamamago, auli, ma gaugau ofu ma i'e moega na faaaoga ele tagata o tausia poo le fesoasoani atu ile kalaini e faatino na gaioiga
Faiga e a'oa'o ai	Ole auala e faaaoga ai ese tagata ona faalogona e a'oa'o ai
Lesions	Papala
Lifi	Faamaualuga, siitia ese
Likameni (Ligament)	O uua malolosi e fesootai faatasi ai tisu ma pogaivi
Linen	Mea e faaaoga mole moega, ie'afu, taga 'aluga, solo ta'ele ma solo

Goioi	Auala e gaoioi ai se tagata
Mea faamaseesee	Mea e pei ole tieli, glycerin poo kulimi mālū, e faaoga e faamolemole pe faasusū ma faaitiitia ai le ologia poo le tiga
Faamaseesee	Fai ia maseese pe faamolemole

M

Mandatory Reporter	Ole tagata ua faataga ele tulafono e ripotia le sauaga ua masalomia, tuulafoaia poo le gaoia mea ase tagata matua e lē o malupuipua
Matelaina	Tulaga e tula'i mai ona ua lē lava mea e 'ai pe lē lelei foi mea'ai mole soifua maloloina o taumafaina
Saunia o Meataumafa	E aofia ai le peleniina o taumafataga ma mea'ai faapitoa, saunia o taumafa mo tagata o tausia, i latou ua lē mafai ona faia se sao, male faamamā pe a uma le taumafataga
Medication administration	Tuuina atu o vailaau mai le foma'i ile gutu ole tagata o tausia pe tuu atu foi i ona mata, taliga, pa'u, poo se isi lava vaega ole tino. E na o RN ma LPN poo se sui ole aiga e mafai ona faia mea ia. E mafai foi ele RN ona tuu atu lenei galuega ise NAC, NAR ma HCA agavaa
Medication assistance	Ina ia fesoasoani ise tagata ma'i e inumia ana lava vailaau mai foma'i mulimuli i "Āiā Tatau e Lima". E aofia ai faasino atu, tuu atu vailaau o loo i totonu ole mea o teu ai, tatala le mea o teu ai vailaau, faaoga le faatauanao poo le tuu ole vailaau ile lima ole tagata ma'i
Medication Route	Auala e faaoga ai le vailaau, e pei ole foloina sa'o, nini, alafe'au, pipi, manavaina i totonu, poo le tuiina
Sauāina Faalemafaufau	Faapogaia ma le loto iai o tigā i faalogona poo mafatiaga
Ma'i ole mafaufau	Tulaga faaletonu ole fai'ai ua faapea ona aafia ai manatu, faalogona, ma amioga
Lelei le mafaufau	Tulaga ole mafai ona mafaufau manino ma talafeagai
Meaola ninii	O paketeria e faapogaia ai faama'i, poo isi meaola, ua matuā ninii lava e lē mafai ona iloa e mata faatoa iloa lava i lalo ole maikorosikopi, fa'ata faalapopoa mea
Fealua'i	Tomai e fealua'i ma gaoioi ai
Fesoasoani mo le fealua'i ai	Mea e fesoasoani ile tagata ma'i e savali ma faigofie ai ona fealua'i solo, e pei ole tootoo ma uoka
Fatutale/isupe	Ose mea faasuavaia piipia ua tupu i totonu ole isu ma isi vaega ole tino
Pa'u e faapogaia isupe/fatutale	Pa'u manifinifi e faapogaia isupe/fatutale e puipui ai le pa'u pito totonu ole tino, (faata'ita'iga isu ma le gutu)
Vaega o maso	O maso ua faapea ona gaoioi ai vaega ole tino
Myocardial infarction	Oso le Fatu

N

NPO	Tapu le faaaogina ole gutu, leai se mea'ai poo se mea inu e ala atu ile gutu
Puipuiga faalenatura ole tino	O mea oi fafo ma totonu ole tino e faapea ona fesoasoani e faatamaia siama (faataitaiga, pa'u ole tino, sela papa'e ole toto, aseti ile puta)
Tuulafoa'i ma lē tausia	Musu pe ua lē taulau ona saunia tausiga talafeagai poo mea 'autū e manaomia mole soifuaga
Lē mafai ona fealua'i	Lē mafai ona savali
Lē mafai ona tautala	Lē mafai ona faaleo mai faalogona, matua ole tino, uiga faaalua i foliga, ma taga o lima
Tulaga masani faasolo ina matua	Ole faasologa masani ole ave ma tagata matua e aofia ai suiga ua mataulia ile auala e gaoioi ai le tino
Faasoa a foma'i tausima'i	Pe a tofia ele RN se galuega ise NAC ma le Nar ua agavaa
Nuturieni (Nutrients)	Soo se mea e manaomia e laau ma meaola e ola ma tutupu ai
Nutirioni (Nutrition)	Auala e ave ai ele tino mea'ai i totonu ma faaoga

O

Opisi	Ova le lapo'a
Sini o faamaumauga	Tusi i lalo na o mea moni
Matau/Mata'ituina	Matau suiga i tulaga
Ombudsman	Ole tagata o loo faalauiloa āiā ole tagata ma'i i tausiga faaumiumi i fale tausima'i
Fesili faatupu manatu	Fesili e manaomia ni faamatalaga poo se talanoaga
Ui ile gutu	Soo se mea e aafia ai le gutu
Tausia mamā ole gutu	Fufuluina o nifo, gutu, ma tainifo
Totoga	Vaega ole tino e faatinoina ni gaoioiga faapitoa, e pei ole fai'ai, manava, ma māmā
Meaola ninii	Soo se meaola
Vaivai ivi (Osteoporosi)	O tulaga tau soifua maloloina ole mata'eta'e ma gaugofie ponaivi ona ua lē lava le kalisimu (calcium) poo le vitamini D pe ona ole suia o hormone

P

Saoasaoa	Saoasaoa e faama'ea ai se mea
Pe	Lē toe mafai ona faagaoioi se vaega ole tino
Fefevale	O tulaga ua manatu ai le tagata e iai se mea leaga ole a tupu pe manatu o loo mananao tagata e fasi o ia

Parapegia (Paraplegia)	Pe mai le sulugatiti e oo i lalo
Toeta'u	Toeta'u faamatalaga i au lava upu
Pakisitone (Parkinson's)	Ole faama'i ile vaega ogatotonu o neura ua faapea ona faasolo malie ma faapogaia ai le mālo o maso, tete ma le vaivai
Pathogen	Soo se siama e faapogaia ai faama'i
Pericare	Faamamaina o tototoga fanau tama, alafe'au ole tino; ua iloa foi i le isi igoa ole tausiga perinia (perineal) Samoan is okay
Perinume (Perineum)	O vaega o tototoga fanau tama o tamaloloa, e aofia ai le poti ma le uaua; i fafine, e aofia ai laupipi male pipi
Tautua o tausiga totino	Galuega e fai e fesoasoani ai ile kalaini i galuega masani ole soifuaga i aso taitasi ma e aogā mole olaga i aso fai soo
Tumamā totino	Faamamāina male teuteuina ole tagata, e aofia ai le tausia ole ao, nifo, nifo faapipii, sele fulufulu, male failaina o atigilima
Petiti molo (Petit mal)	Ma'i lili e lē oo ai ile matapogia
Limonia	Inifeti māmā, o āuga e aofia ai le fiva, maalili ma tale
Positioning	Auala e faatulaga lelei ai le tagata pe a faanofo pe faataoto
Tu	Tulaga poo le auala e faatulaga ai le tino
Faaeteetega	O gaoioiga ua mua'i faia ina ia puipuia ai se lamatiga e tula'i mai
Faaitu'au	Faia o faaiuga poo le faia o ni manatu lē lelei, ae maise lava pe a fausia e aunoa ma le mafaufau iai pe silafia foi
Vaega taomia	Vaega ole tino ua omia tele ele ponaivi le maso male pa'u ole tino
Pressure ulcers	Ua papala le pa'u poo ni manuaga e mafua mai ile omia poo le ologia ua faapea ona faaleagaina ai le pa'u ole tino ma maso oi iai i lalo
Lē iloa ele lautele	Ia tapuni mai le vaaiga ale lautele pe a fesoasoani e fai le tausiga totino pe aua foi le talanoa i mataupu patino ale tagata o tausia
Faaleleia le faafitauli	Faagasologa e faaoga e feagai ai ma se faigata poo tulaga lavelave
Faatulagaga	Auala sa'o e faia ai mea
Faapolofesa	Faaalia ole faaeteete, mataalia, ma amio faapisinisi ile nofoaga o galuega
Tuaoi ile Va o galuega	Tapulaa talafeagai ile faiā tau galuega
Amioga faapolofesa	Mulimuli i tapulaa maualuluga o amioga totino
Vaega Fai ole tino (prosthesis)	Ose vaega fai ole tino e pei ole vae, ogalima, susu, poo le mata
Protective barriers	Ufiufi e puipui ai le tauavea o inifeti e pei totigilima, o mea e ufiufi ai le gutu, tioata ufi mata poo ofu talaloa uumi. E ta'ua foi o Mea e Puipuia ai Totino (Personal Protective Equipment) poo le PPE
Faalemafaufau	E fesootai atu ile mafaufau o lea tagata patino

Uiga masani (Psychosocial)	E fesootai atu i faalogona o lea tagata, tulaga ole tino, ma faapena male lelei ile va ma le lautele
Vaega ole māmā (Pulmonary)	E faasino atu i māmā
Tātā	Tātā o uaua autū ole fatu ua mafua ona ua faamimini le fatu a’o ia pamuina atu le toto

Q

Pe atoa le tino (Quadriplegia)	Pe le ua faasolo atu i lalo
--------------------------------	-----------------------------

R

Fua o Faalogona	Ole tele e mafai ona gaoioi ai se sooga
Toe faaleleia	Toe faafoisia ole tulaga faaletino poo tomai faalemafaufau ole tagata ile tulaga lelei
Repotia	Faailoaina atu o faamatalaga tāua
Alamanuia	Tautua ma faamatalaga o loo mafai ona maua
Faaaloalo	Tuu ose tasi ile tulaga maualuga ile manatu
Manavaga	Manava, e aofia ai le manava i totonu, poo le manavaina ole ea i totonu, male manava i fafo, poo le manavaina i fafo ole ea
Vaega ole Manavaga	Ole vaega o totoga ole tino e faatinoina le manavaga; e faaoo atu e lenei faiga le okesene ile tino ma lafoa’i ese mai le kaponi okosite
Restraint	Ose masini poo se gaoioiga e taofiofia pe faatapuraa ai le tagata ma’i mai gaoioiga. Ole faaogaina ole taofiofi poo le masini e lē tusa ma le tulafono
Āiā tatau	Tapulaa ole faamasino tonu, tulafono, ma amioga tatau, faata’ita’iga o āiā tatau ole lē faailoa atu ile lautele ma le āiā tatau e teena ai togafitiga faafoma’i
Vaegafai	Ole mea ua faatalitalia le tagata e fai ma le faia
Meamasani	Ose faasologa poo le auala e faia ai mea

S

Lamatiaga ole saogalemu	Tulaga mata’utia poo mea e faatamaia ai le malupuipua
Salamonela (Salmonella)	Ole pakateria ua foloina e ala i mea’ai ua faaleagaina poo le vai ua faapogaia ai se inifeti ile taufale laititi
Sanitize	Ia faamamā ma faamamate siama
Tafe le sua	Ole saunia male faamatuu atu ose mea faasuavaia
Faifai malie (Sedentary)	Ose olaga e aofia ai na oni nai gaoioiga māmā e fesootai atu ile auala e ola ai mai lea aso i lea aso
Ma’ilili	Tulagaese e gaoioi ai le fai’ai e faapogaia ai le faatafiti
Self Directed Care	Pe a faatonu mai ese tagata ma’i ile fale e na ole Tagata Patino lava

	lea o saunia le tausiga e fesoasoani atu ia te ia e tusa ai ma vaegafai e fesootai atu ile soifua maloloina. E lē aofia ai i lenei mea Tausima'i Faatulagaina
Lagona	E fesootai atu i uiga ole vaai, faalogo, pa'i atu, tofo, male sogisogi

Otootoga o Tautua	Ose vaega ole DSHS peleni mo tausiga e faapea ona tusituisa ai faamatalaga e faafesootai ai, faasologa o tagata o saunia le tausiga, ma sini ole tagata ma'i
Faatiga i faiga tau feusuaiga	Soo se ituaiga fesootaiga lē tatau mo faiga tau feusuaiga
Faaleituaiga	Uiga faaalua poo lagona e fesootai faaleituaiga
Matapogia	Tulaga ua pa'ū ona ua itiiti le aofaiga ole toto male malosī ole tafe atu ole toto, e masani lava e faapogaia e ni manu'a matuiā e pei ole piliki ole toto poo mu ile tele o vaega ole tino; e ono mafai foi ona tupu ona ua taia i faalogona poo tiga
Āuga e tutupu mai	O āuga lona lua faalemanuia e masani ona oo iai ona ose vailaau poo se togafitiga
Fausaga o pogaivi	O pogaivi ma lo latou sootaga ua faapea ona saunia ai le fausaga mole tino
Pa'u	Ole totoga ole tino o loo afei ma puipui le tino, e faia i faaputuga o tisu
Skin breakdown	O soo se mūmū, faaleagaina pe ose āva ile pa'u e faapogaia ai se lamatiaga mole inifeti ma faateteleina ai le manu'aga
Tausiga ole pa'u	Faamamā ma le puipuia ole pa'u
Molemole le pa'u	Pa'u e aunoa ma se manu'a
Laupapa sii	Laupapa e faaoga e fela'ua'i ai tagata pe afai e lē o faamanu'alia le ivitu, e faaigoa foi ole laupapa fesiita'i
Maea alio	Ole tasi o totoga autū ole vaega o neura, o loo i totonu ole ivitu ma nate faaooina atu fe'au mai le fai'ai i isi vaega ole tino, ma mai vaega ole tino ma toe foi atu ile fai'ai; e ta'ua foi ole ivitu
Faaleagaga	Fesootai atu ile agaga male solu, paia, pe faaletapuaiga
Fatu kale	Aalu e sau mai le māmā pe a kale
Gaoioiga Masani mo Puipuiga	O faiga ua talia e faaoga e puipui ai mai siama e faasalalau atu ile toto, sua ole tino, pa'u e lē o ufiufia, poo sua mafiafia o fatu kale/isupe
Āfei puipui mai siama	Ose kava puipui, leai ni paketeria, ole āfei ua kava ai se manu'a
Faamamate siama	Ole faiga e faatamaia ai meaola ninii uma, e aofia ai sela o siama e ono toe ola mai
Sternum	Ivifatafata
Fe'au vale	Otaota vale, gaoioiga ole alafe'au
Sitoma (Stoma)	Ose mea na faapu ile tino e faapipii atu ai se vaega ole tino ise mea i fafo; faata'ita'iga ole colostomy, tracheostomy, ileostomy poo le urostomy
Omiga	O soo se tulaga poo mafaufauga e faapea ona faapogaia ai lou lagona tiga, ita, poo le popole

Stroke	Ua pa pe ua poloka se alatoto ile fai'ai ma ua taofia ai isi vaega ole fai'ai mai le mauaina ole toto, e ta'ua foi osofia le fai'ai
Faamaumauga o ou lagona	Tusia o ou lagona totino, manatu ma faauigaga
Āuga	Faamaoniga ole faama'i, faalemanuia, poo tulaga

T

Fua ole vevela	Fuaina ole aofaiga ole vevela
Tenetone (Tendons)	O mea pei ni maea o tisu fesoota'i e faapea ona sasai ai maso i isi vaega ole tino
Togafitiga	Vailaau poo gaoioiga e faapea ona fesoasoani ise tagata e toe malosai ai pe faamalōlō ai
Mea Fuafiva	Mea faigaluega e fua ai le vevela
Maualuga ole leo	Ole leo poo le maualuga ole faaleoina o upu ete tautala ai
Mea faigaluega	Tekiniki, tomai faapitoa poo mea e fesoasoani ia te oe e faataunuu ai lau vaegafai
Oona	Ose mea e oona, e mafai ona gaosia e paketeria, ma faapogaia ia gasegase ma faama'i
Transfer belt/fusipa'u feavea'i ai	Ole fusipa'u e fai ile puimanava e fesoasoani e feave'ai ma faasavali ai
Laupapa fe'avea'i	Ole laupapa mafolafola e mafai ai ele tagata ona see atu mai le isi pito i le isi pito
Transfers	Avatu ole tagata mai le isi nofoaga i le isi nofoaga; mo se faata'ita'iga mai le moega ile nofoa faataavalevale
Pesia	Ole auala e pasi atu ai se mea mai le isi tagata i le isi tagata poo le isi nofoaga i le isi nofoaga
Malaga i tautua tau soifua maloloina	Ō faatasi poo le avatuina ole tagata ma'i ile ofisa ole foma'i poo le falema'i ile vaipanoa ina ia iloiloia e foma'i pe mo ni togafitiga
Mamapala (TB)	Ole faama'i e feavea'i ele ea e ala i paketeria, e aafia faapitoa ai lava māmā
Tuma	Ose mea e lē masani ai ua ola i totonu poo fafo ole tino; e mafai ona sosolo, pe oo atu i i'uga tugā. Ole tuma tugā e tau'a foi ole "kanesa"

U

Matapogia	Lē iloa se mea, lē mafai ona tali mai
Puipuiga Faatulagaina	Gaoioiga saogalemu e faaoga pe tagofia le toto ma sua ole tino
Su'e Miaga	Su'eina o miaga mo iloiloga faafoma'i
Po pi	Ose po e faaoga e pi ai
Fagaau Pi	Ole faga'au ua tui atu ile tagamimi e faatafe mai ai i fafo miaga

Lē mataofia le pi	Ole tulaga ua oo ina lē mafai ona taofia pe pulea gaoioiga ole tagamimi
Faiga o miaga	Ole vaega o totoga e galulue e gaosi le miaga ma faasau i fafo mai le tino
Āla pi	O totoga ole tino e gaosia ma faasau i fafo miaga, e aoifa ai fatuga'o, to'ala fanau, tagāmimi ma le faagaau
Inifeti Āla Pi (UTI)	Ose inifeti ise tasi poo le sili atu foi o āla pi, ma e ono lea ini āuaga aliali
Pi	Faasau i fafo o miaga mai le tagamimi
Miaga	Suavai leaga mai fatuga'o

V

Mea e faatāua	Ose amio patino poo se aganuu e vaai iai e tāua
Uaua	Alatoto e faapea ona faaooina atu le toto ile fatu
Tuugutu	Upu ua tautala atu
Ivi'aso'aso	Pogaivi e fesootai atu ile ivitū
Vairusi	Ole meaola pito la'ititi e faapogaia faama'i
Vaaiga faalemafaufau	Vaaaia ose mea ile mafaufau
Faaletonu le vaai	Tauaso pe ua po le vaai
Pi	Faaalu le miaga
Pua'i	Faasuati mai i fafo mea mai le manava e luai mai le gutu
Maaleale	Faigofie ona faamanu'alia, ta'aina, pe osofaia
Tagata matutua afaina gofie	Ose tagata e 60 tausaga le matua, pe sili atu foi, ua lē mafai ona toe tausaga e ia ia lava ona o tulaga faaletonu, lē atoatoa le malosia ile mafaufau, pe faaletino; pe 18 tausaga pe matua atu foi: o loo nofo ise aiga o tagata matutua, fale nofotumau poo faletausima'i; o loo maua tausaga totino i lona fale; o loo iai tulaga ole lē atoatoa ole malosia; pe ua lē mafai ona fealu'ai

W

Tootoo savali	Ose mea ua avea ma fesoasoani ile savali
Mamafa	Fua ole mamafa
Nofoa faataavale	Ole nofoa e faamau i uili faataavale
Sapalai o fafie	Taveteina, faaputu poo le tauaveina o fafie mole tagata ma'i pe afai o fafie na ole pau lea ole auala e maua ai le mafanafana pe faia ai le kuka, e faatapulaa i fafie oi le fale ae lē aofia ai le faaaogā ose iliafi poo le tatuuina i lalo o laau
Manu'a	Soo se āva/pu ile pa'u poo se totoga